

Evangelia după Luca (3) - Stanley Bruce Anstey

Capitolul 3

**NAȘTEREA DOMNULUI, COPILĂRIA ȘI TINEREȚEA LUI, PREGĂTIREA
PENTRU SLUJIRE (Luca 1.5-4.13) (continuare)**

Slujirea lui Ioan Botezătorul (versetele 1-20)

Versetele 1-2

Luca 3.1-2: Și, în anul al cincisprezecelea al guvernării lui Tiberiu Cezar, Ponțiu Pilat fiind guvernator al Iudeii, și Irod, tetrarh al Galileii, și Filip, fratele lui, tetrarh al Ituriei și al regiunii Trahonita, și Lisania, tetrarh al Abilenei, Ana și Caiafa fiind mari preoți, Cuvântul lui Dumnezeu a fost către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustiu.

Cuprinsul

NAȘTEREA DOMNULUI, COPILĂRIA ȘI TINEREȚEA LUI, PREGĂTIREA PENTRU SLUJIRE (Luca 1.5-4.13) (continuare).....	1
Slujirea lui Ioan Botezătorul (versetele 1-20)	1
Răspunsul poporului (versetele 10-20)	4
Botezul Domnului (versetele 21,22)	5
Revelarea formală a Trinității	6
Descendența Domnului (versetele 23-38)	6

Istorisirea avansează cu optsprezece ani și relatează despre lucrarea lui Ioan Botezătorul, precursor și mesager al Domnului. Luca datează această perioadă în „anul al cincisprezecelea al guvernării lui Tiberius Cezar”, probabil pentru ca păgânii care ar citi această relatare a Evangheliei să înțeleagă perioada conform calendarului lor. Trebuie să fi fost anul 25/26 d.Hr.¹

După cum se menționează în Luca 1.80, Ioan a trăit până atunci în singurătatea pustiei. Activitatea sa ar putea fi rezumată ca o ascensiune fulminantă către notorietatea publică și apoi o cădere bruscă în închisoare. El a activat mai puțin de *un* an, poate chiar doar șase luni. Nu știm cât timp a stat în închisoare înainte de a fi executat.

Slujirea lui Ioan a început cu trimiterea „Cuvântului lui Dumnezeu” către el în pustiu, care l-a determinat la acțiune. Astfel, slujirea lui a fost o mișcare divină; slujirea lui nu a izvorât din propria inițiativă – deși era pe deplin conștient de rolul său de precursor al lui Mesia. Când Dumnezeu a trimis Cuvântul Său poporului Său, El i-a ocolit în mod deliberat pe marii oameni ai vremii din lumea seculară și religioasă. Aceștia erau complet nepotrivii pentru a fi mesagerii

¹ G. Morrish, A New and Concise Bible Dictionary, vol. 2, Londra: G. Morrish, pag. 769, cuvântul cheie: Tibe'rius Cae'sar.

Luca 3

lui Dumnezeu, deoarece erau plini de stricăciune și necredință. În schimb, Cuvântul Său a ajuns la smeritul Său slujitor Ioan.

În acea vreme, în Israel domnea haosul și decăderea, fapt dovedit de faptul că păgânii stăpâneau peste iudei (vezi Luca 3.1; Deuteronomul 28.43,44). În afară de aceasta, existau doi mari preoți saducheii (Anna și Caiafa), care dețineau președinția în același timp – o sectă din cadrul națiunii care era formată din necredincioși raționaliști! (Anna a fost destituit de autoritățile romane, iar ginerele său, Caiafa, a fost numit mare preot, dar iudeii îl recunoșteau în continuare pe Anna ca mare preot legitim.) Astfel, națiunea, care pretindea că Îl cunoaște pe *singurul* Dumnezeu adevărat și că are o relație de legământ cu El, era condusă de doi oameni necredincioși – niciunul dintre ei nu-L cunoștea pe Dumnezeu! Este greu de imaginat că situația din Israel putea fi și mai gravă.

În afară de aceasta, decăderea lui Israel se manifesta prin faptul că Ioan, preotul și profetul pe care Dumnezeu voia să-l folosească, nu slujea în Templu, unde te-ai fi așteptat să-l găsești, ci trăia în pustiu! El trăia separat de tot ce exista în Ierusalim, ilustrând astfel în practică necurăția de acolo.

Versetul 3

Luca 3.3: Și el a venit în tot ținutul din împrejurimile Iordanului, predicând botezul pocăinței spre iertarea păcatelor, ...

Având în vedere această situație din Israel, în mod clar poporul (cu excepția unei rămășițe) nu se afla în starea potrivită pentru a-L primi pe Mesia și binecuvântările Împărăției, așa cum promisese profeții. Dacă El ar fi venit și ar fi binecuvântat națiunea în acest fel, El ar fi trecut cu vederea starea lor joasă; dar El nu putea face aceasta. De aceea, slujba lui Ioan Botezătorul era necesară, pentru că el chema poporul la pocăință, ca să devină vrednic să-L primească pe Mesia.

Slujba lui Ioan cuprindea două lucruri: *predicarea* pocăinței și *botezul* cu apă. Scopul predicării sale era să atingă conștiința oamenilor, pentru ca ei să se judece pe sine și să aducă roade în viața lor, dovedind astfel autenticitatea pocăinței lor. Scopul botezului lui Ioan era să separe în mod formal o rămășiță de credincioși adevărați de mulțimea necredincioasă a iudeilor din țară, care se aflau sub judecata iminentă a lui Dumnezeu – „mânia viitoare” (Luca 3.7). Această stare de pocăință a rămășiței ar fi fost însoțită de „iertarea păcatelor” guvernamentală la venirea lui Mesia. Aceasta ar fi adus și eliberarea poporului de sub stăpânirea neamurilor și primirea binecuvântărilor promise ale Împărăției.

Este de remarcat faptul că Ioan *nu* i-a chemat să rămână fideli pe același teren pe care se aflau și pe care eșuaseră în repetate rânduri de-a lungul istoriei lor. În schimb, el i-a chemat să pășească, prin botez, pe un teren nou, unde exista har în legătură cu Mesia care urma să vină (Ioan 1.17). Aceasta era singura lor speranță de binecuvântare. Vechii profeți încercaseră să-l convingă pe Israel și le reamintiseră Legea, pe care ei o încălcaseră, dar timpul pentru o înnoire sub vechiul legământ trecuse. Istoria lor dovedea că nu puteau îndeplini cerințele Legii. De aceea, Ioan nu i-a chemat înapoi în această poziție. În schimb, el i-a îndrumat spre botezul pocăinței. Poporul trebuia să recunoască că era pierdut fără speranță pe terenul Legii și că trebuia să-și ocupe locul ca morți în apa botezului. Dacă îl ascultau pe Ioan și se pocăiau, ar fi fost pregătiți moral să primească iertarea păcatelor prin Mesia, care era pe cale să vină.

Versetele 4-6

Luca 3.4-6: ... după cum este scris în cartea cuvintelor profetului Isaia: „Glas al unuia care strigă în pustiu: «Pregătiți calea Domnului, neteziți-I cărările! Orice vale va fi umplută, și orice munte și orice deal vor fi coborâte, și cele strâmbe se vor face drepte, și cele denivelate, căi netede, și orice făptură va vedea mântuirea lui Dumnezeu»”.

În versetul 4, Luca spune că slujirea lui Ioan era o împlinire a profeției din Isaia 40.3-5. Profetul descrie într-un limbaj simbolic ce efecte ar avea ridicarea Împărăției lui Mesia: „Orice vale va fi umplută”. Adică cei care sunt cu adevărat smeriți și se pocăiesc vor fi înălțați și binecuvântați. Faptul că, conform profeției lui Isaia, „orice munte și orice deal vor fi coborâte” se referă la faptul că națiunile păgâne (mari și mici) vor fi supuse lui Mesia și poporului Său. De asemenea, „cele strâmbe se vor face drepte, și cele denivelate, căi netede”. Aceasta se referă la faptul că oamenii stricați din lumea aceasta vor fi judecați și eliminați și la fel și lucrurile stricate.

Toți cei patru evangheliști citează acest pasaj din Isaia în legătură cu slujirea lui Ioan, dar numai Luca citează partea în care se spune că „orice făptură [păgânii] va vedea mântuirea lui Dumnezeu”. Aceasta înseamnă că binecuvântarea lui Mesia va fi atât de mare și de cuprinzătoare încât nu se va limita doar la Israel, ci se va extinde la toate popoarele (Geneza 49.22). Aceasta este în concordanță cu ideea de bază a Evangheliei lui Luca, că neamurile vor fi binecuvântate prin Mesia. Aspectul mântuirii, despre care vorbește Isaia, este mântuirea temporală – eliberarea exterioară a lui Israel de vrăjmașii săi și de efectele păcatului în creație. (Mântuirea sufletului a fost vestită abia după ce Domnul a realizat răscumpărarea prin moartea Sa.)

Versetele 7-9

Luca 3.7-9: Deci spunea mulțimilor care ieșeau să fie botezate de el: „Pui de năpârci, cine v-a înștiințat să fugiți de mânia viitoare? Faceți deci roade vrednice de pocăință și nu începeți să ziceți în voi înșivă: «Noi avem pe Avraam ca tată!», pentru că vă spun că Dumnezeu poate din pietrele acestea să ridice copii lui Avraam. Și securea este deja pusă chiar la rădăcina pomilor; deci orice pom care nu face rod bun este tăiat și aruncat în foc”.

Când „mulțimile” au ieșit să fie botezate de Ioan, el a realizat că mulți dintre ei nu erau sinceri și a strigat: „Pui de năpârci, cine v-a înștiințat să fugiți de mânia viitoare? Faceți deci roade vrednice de pocăință.” „Roadele”, pe care Dumnezeu le aștepta de la poporul Său, se referă la o schimbare morală în viața lor, care să dovedească că se pocăiau cu adevărat. El nu Se aștepta la *cuvinte* de pocăință, ci la *fapte* de pocăință. Ei nu trebuiau să creadă că era suficient să fie descendenți ai lui Avraam pentru a-și asigura binecuvântarea eternă – aceasta era o speranță falsă și neadevărată. În realitate, pentru a fi binecuvântați etern de Dumnezeu, trebuie să avem credința lui Avraam (Galateni 3.7). În Evangelia după Ioan, Domnul explică că există o mare diferență între „descendenții lui Avraam” și „copiii lui Avraam” (Ioan 8.37-40). A fi un *descendent* al lui Avraam înseamnă a fi un descendent fizic al lui Avraam. A fi un *copil* al lui Avraam înseamnă însă mai mult: înseamnă a avea credința lui Avraam. Se poate fi descendent al lui Avraam fără a fi copil al lui Avraam! Iudeii, cărora Domnul li se adresează în Ioan 8, sunt un exemplu pentru astfel de oameni. (Apostolul Pavel învață aceeași diferențiere în Romani 9.6-8.) Ioan se temea că această stare era valabilă pentru mulți dintre cei care doreau să se boteze și i-a avertizat la timp. Dacă nu răspundeau cu credință, Dumnezeu ar fi dat binecuvântarea altora, pentru că El nu S-ar fi lăsat împiedicat în planul Său de a binecuvânta oamenii. Puterea Sa suverană ar fi acționat pentru a „ridica copii lui Avraam din pietrele” care zăceau fără viață pe pământ!

În versetul 9, Ioan explică în continuare că binecuvântarea viitoare prin Mesia nu ar fi fost pusă în pericol, ca binecuvântarea primei rânduiei a omului sub Adam cel căzut. Perioada de încercare pentru omul în carne, care începuse cu patruzeci de secole în urmă, când Adam a fost alungat din grădină, s-a încheiat trist cu eșecul total al omului. (Patruzeci este numărul încercării divine.) De aceea, „secură” judecății lui Dumnezeu a fost „pusă la rădăcina pomilor” (pomii sunt o imagine pentru oameni), iar cei care nu aduceau „rod bun” urmau să fie „tăiați și aruncați în foc”.

Răspunsul poporului (versetele 10-20)

Versetele 10-14

Luca 3.10-14: Și mulțimile îl întrebau, spunând: „Atunci ce să facem?” Și el, răspunzând, le-a spus: „Cine are două cămăși să-i dea celui care nu are; și cine are mâncare să facă la fel”. Și au venit și vameși ca să fie botezați și i-au spus: „Învățătorule, ce să facem?” Și el le-a spus: „Nu luați nimic mai mult peste ce vă este rânduit”. Și îl întrebau și unii ostași, spunând: „Și noi, ce să facem?” Și el le spunea: „Nu asupriți pe nimeni, nici nu acuzați fără temei și fiți mulțumiți cu solda voastră”.

Poporul a reacționat în două moduri la slujirea lui Ioan: unii au crezut cuvintele lui și i-au cerut să le dea un exemplu despre roadele pe care Dumnezeu le aștepta de la ei (Luca 3.10-14); alții nu au crezut și și-au arătat ostilitatea față de el (Luca 3.19,20). Vezi și Luca 7.29,30.

Când „mulțimile” l-au întrebat pe Ioan: „Ce să facem?”, el le-a dat câteva exemple practice prin care își puteau dovedi sinceritatea. De exemplu, puteau să le dea haine și mâncare celor nevoiași. Ceea ce Ioan voia să spună era că ei ar trebui să fie prietenoși cu toți și dispuși să dea ceea ce aveau pentru binele și bunăstarea altora. Când „vameșii”, cunoscuți pentru afacerile lor financiare necinstite, au întrebat: „Învățătorule, ce să facem?”, Ioan a insistat asupra onestității în relațiile cu oamenii. Când „soldații”, cunoscuți pentru violență și șantaj, au întrebat: „Ce să facem?”, Ioan le-a răspuns că nu trebuie să „asuprească” oamenii „acuzându-i fără temei” pentru a obține bani de la ei și că nu trebuie să-i calomnieze în acest scop, ci să se mulțumească cu solda lor. Ioan Botezătorul nu a spus niciodată că aceste fapte bune vor mântui sufletul unui om pentru eternitate (Romani 4.5; Tit 3.5). Mai degrabă, astfel de schimbări în viața unui om ar fi un semn al pocăinței adevărate.

Versetele 15-17

Luca 3.15-17: Iar pe când poporul era în așteptare și toți se gândeau în inimile lor cu privire la Ioan, dacă n-ar fi el Hristosul, Ioan a răspuns tuturor, zicând: „Eu, în adevăr, vă botez cu apă; dar vine Cel care este mai puternic decât mine, căruia nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua sandalelor; El vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc: Cel a cărui vânturătoare este în mâna Sa; și Își va curăța în întregime aria și va aduna grâul în grânarul Său, iar pleava o va arde cu foc de nestins”.

Poporul era „în așteptare” și „se gândeau în inimile lor cu privire la Ioan, dacă n-ar fi el Hristosul”, Mesia cel promis (Ioan 1.41). Când Ioan a observat că mulțimea avea astfel de gânduri, le-a respins fără ezitare concepția greșită și le-a spus că Mesia, care urma să vină, era atât de mare încât el nu era vrednic să-I dezlege cureaua sandalelor! Cu alte cuvinte: nu se putea face o comparație între Ioan și Isus. Ioan le-a arătat o diferență esențială: el, Ioan, boteza doar „cu apă”, în timp ce Mesia va boteza „cu Duhul Sfânt și cu foc”. Hristos va face deci două botezuri: „cu Duhul Sfânt”, pentru a binecuvânta, și „cu foc”, pentru a judeca. Ioan nu menționează că între aceste două botezuri ale lui Hristos vor trece două mii de ani – unul va

avea loc la Rusalii, iar celălalt la a doua Sa venire – probabil pentru că nu i se revelase când vor avea loc aceste botezuri.

Ambele botezuri se datorează necredinței iudeilor. Botezul cu Duhul Sfânt ar avea loc doar pentru că iudeii refuzau să-L accepte pe Domnul ca Mesia al lor. Dumnezeu i-ar fi pus deoparte pentru o vreme și ar fi făcut un nou început în căile Sale, întemeind Biserica / Adunarea prin botezul cu Duhul Sfânt (Faptele apostolilor 2.1-4; 1 Corinteni 12.13). Botezul cu foc, pe de altă parte, urma să fie aplicat într-o zi viitoare asupra națiunii iudaice necredincioase, care îl primește pe Anticrist (Maleahi 3.19). Domnul va separa o rămășiță de iudei dreți („grâu”) de mulțimea iudeilor nedreți („pleavă”) și îi va proteja pe cei dreți sub aripa providenței Sale divine („hambar”), în timp ce asupra celor nedreți se va revărsa judecata (Luca 3.17). Noi credem că aceasta se va întâmpla prin intermediul împăratului nordului (Daniel 11.40,41). Astfel, partea necredincioasă a poporului va fi scufundată într-un botez de foc.

Versetele 18-20

Luca 3.18-20: Deci, dând încă multe alte îndemnuri, el predica poporului Evangelia. Iar Irod, tetrarhul, fiind muștrat de el pentru Irodiada, soția fratelui său, și pentru toate relele pe care le făcuse Irod, a adăugat la toate și aceasta, că l-a închis pe Ioan în închisoare.

După cum s-a menționat, a existat și o reacție negativă la slujirea lui Ioan. Luca se abate de la ordinea cronologică a evenimentelor pentru a ne oferi un exemplu tipic al opoziției pe care Ioan a întâmpinat-o din partea unora: „Iar Irod, tetrarhul, fiind muștrat de el pentru Irodiada, soția fratelui său, și pentru toate relele pe care le făcuse Irod, a adăugat la toate și aceasta, că l-a închis pe Ioan în închisoare.” Evident, lui Irod nu i-a plăcut critica publică adusă vieții sale păcătoase, așa că s-a răzbunat aruncându-l pe Ioan în închisoare. Aceasta a fost, fără îndoială, o încercare de a-l reduce la tăcere. Mai târziu, îl va decapita (Matei 14.1-12).

Botezul Domnului (versetele 21,22)

Versetele 21-23

Luca 3.21-23: Și a fost că, după ce a fost botezat tot poporul, fiind botezat și Isus, și rugându-Se, cerul s-a deschis și Duhul Sfânt a coborât peste El în chip trupesc, ca un porumbel; și a venit un glas din cer: „Tu ești Fiul Meu Preaiubit, în Tine Îmi găsesc plăcerea!” Și Isus Însuși era de aproape treizeci de ani când a început să predice, fiind, după cum se presupunea, fiu al lui Iosif, al lui Eli, ...

Când Domnul a împlinit „aproximativ treizeci de ani” și era gata să-Și înceapă slujirea publică, S-a dus la „Betania” pentru a fi botezat de Ioan (Ioan 1.28). Din succesiunea acestor evenimente putem observa că ele nu sunt relatate în mod cronologic. Ioan nu putea să-L boteze pe Domnul după ce fusese aruncat în închisoare; cu toate acestea, Luca relatează despre botezul Domnului după relatarea despre arestarea lui Ioan. Arestarea lui Ioan este menționată pentru a sublinia că a existat o împotrivire puternică împotriva slujirii sale, și nu pentru a arăta cronologia acestor evenimente.

Ne-am putea întreba de ce Domnul a venit să fie botezat cu „botezul pocăinței” (Luca 3.3), dacă El nu păcătuisese și nu avea de ce să se pocăiască. Pentru a împiedica pe cineva să insinueze că Domnul trebuia să se pocăiască (ceea ce ar fi fost o blasfemie), imediat după botez „cerul s-a deschis” și Duhul Sfânt și Dumnezeu Tatăl au dat o dublă mărturie despre perfecțiunea fără păcat a Domnului Isus: «*Duhul Sfânt a coborât peste El în chip trupesc, ca un porumbel; și a venit un glas din cer: „Tu ești Fiul Meu Preaiubit, în Tine Îmi găsesc plăcerea!”*» Dacă ar fi

existat vreun păcat în Domnul Isus, Duhul Sfânt nu S-ar fi odihnit niciodată asupra Lui sub forma unei „porumbel”, deoarece această pasăre simbolizează în Sfânta Scriptură curăția (Geneza 8.8,9). De asemenea, Tatăl nu Și-ar fi manifestat „plăcerea” față de El, deoarece Dumnezeu nu Se bucură de păcat. Timp de treizeci de ani, ochiul lui Dumnezeu a urmărit fiecare pas al Domnului și El nu a văzut decât o viață fără cusur, desăvârșită, și de aceea a spus: „Tu ești Fiul Meu Preaiubit, în Tine Îmi găsesc plăcerea!” Domnul S-a lăsat botezat pentru a Se alătura rămășiței temătoare de Dumnezeu și pocăite, „cei aleși” din Israel (Psalmul 16.3).

Revelarea formală a Trinității

La botezul în apele Iordanului, Trinitatea lui Dumnezeu este introdusă în mod formal – marele adevăr fundamental al creștinismului. Aici, în versetul 22, îi găsim pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul Sfânt. A fost o revelație divină pe care nimeni nu o putea nega, pentru că în acea zi s-a întâmplat ceva foarte clar și fără echivoc. Era ceva de

- *văzut* – Duhul coborând sub forma unei porumbei
- *de auzit* – vocea Tatălui
- *de atins* – trupul fizic al Domnului.

Deci, Dumnezeu S-a revelat ca trei Persoane. (Vezi și Matei 28.19 etc.) Trinitatea lui Dumnezeu a fost revelată în mod *vizibil, audibil și palpabil*. La botezul Domnului, acest adevăr a fost revelat oficial pentru prima dată. El nu este în contradicție cu Vechiul Testament; dimpotrivă, Vechiul Testament îl ia în considerare, deoarece cuvântul „Dumnezeu” în ebraică (*Elohim*) este la plural. Vezi și Isaia 48.17 („Eu sunt DOMNUL, Dumnezeul tău”); Isaia 61.2 („să vestesc... ziua răzbunării *Dumnezeului* nostru”) etc. Dar abia când Hristos a venit în lume (prima Sa venire) și Tatăl a fost vestit în puterea Duhului (Ioan 1.18), acest mare adevăr a fost revelat în mod oficial.

Aici, în Evangelhia după Luca, se menționează pentru prima dată că Domnul Se roagă. Este un subiect dominant în întreaga Evanghelie. Rugăciunea este expresia unui om dependent, pe care El a trăit-o în mod desăvârșit.

Descendența Domnului (versetele 23-38)

Versetele 23-38

Luca 3.23-38: Și Isus Însuși era de aproape treizeci de ani când a început să predice, fiind, după cum se presupunea, fiu al lui Iosif, al lui Eli, al lui Matat, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Iana, al lui Iosif, al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Nagai, al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semei, al lui Iosif, al lui Iuda, al lui Ioanan, al lui Resa, al lui Zorobabel, al lui Salatiel, al lui Neri, al lui Melhi, al lui Adi, al lui Cosam, al lui Elmodam, al lui Er, al lui Iose, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi, al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Ionan, al lui Eliachim, al lui Melea, al lui Mena, al lui Matata, al lui Natan, al lui David, al lui Iese, al lui Obed, al lui Boaz, al lui Salmon, al lui Naason, al lui Aminadab, al lui Aram, al lui Arni, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda, al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui Nahor, al lui Saruh, al lui Ragau, al lui Falec, al lui Eber, al lui Sala, al lui Cainan, al lui Arfaxad, al lui Sem, al lui Noe, al lui Lameh, al lui Matusala, al lui Enoh, al lui Jared, al lui Maleleel, al lui Cainan, al lui Enos, al lui Set, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

După ce Luca a arătat că Domnul Isus este o Persoană divină (una dintre cele trei Persoane ale Trinității), el arată acum că Domnul era și Om adevărat. Dacă El este cu adevărat Om, atunci trebuie să fie descendentul lui Adam. Luca ne arată aceasta prin intermediul genealogiei din versetele următoare.

Lista pe care o prezintă cuprinde 76 de bărbați. Dacă o comparăm cu genealogia Domnului prezentată de Matei, vedem că ele diferă între ele (Matei 1.1-17). Nu este o greșală; Luca urmărește descendența Domnului prin Maria, în timp ce Matei o urmărește prin Iosif. Descendența lui Luca începe cu Isus și se întinde până la Dumnezeu, în timp ce Matei începe cu Avraam și se întinde până la Isus. La mijlocul ambelor genealogii ajungem la împăratul „David”. De la acest punct, Luca și Matei urmează linii diferite: Luca urmărește linia genealogică a Domnului prin fiul lui David, „Natan”, în timp ce Matei urmărește linia prin „Solomon”.

Observă: Luca *nu* spune că „Iosif” l-a zămislit pe Domnul Isus, ci că „după cum se presupunea”, Domnul era „fiu al lui Iosif”. Aceasta se datorează faptului că Iosif nu a participat la concepția Mariei; concepția ei a avut loc numai prin Duhul Sfânt (Luca 1.35). Prin urmare, Iosif era tatăl legitim al Domnului, dar nu tatăl Său biologic. Luca nu spune nici că „Eli” l-a zămislit pe Iosif (Luca 3.23b).² Iosif era de fapt ginerele lui Eli. Vedem aceasta din faptul că, în textul grecesc, înaintea fiecărui nume din genealogie se află articolul hotărât (*tou*) la genitiv, cu excepția unui singur nume – al lui Iosif. Aceasta înseamnă că fiecare dintre cei menționați era fiul biologic al predecesorului său, cu excepția lui Iosif, deoarece Eli nu l-a zămislit pe Iosif. Iosif este menționat doar pentru că era căsătorit cu Maria, fiica lui Eli.

Sursa: <https://www.soundwords.de/das-evangelium-nach-lukas-3-a18574.html>

Titlul original: „The Lord’s Birth, Early Life and Preparation for Ministry”
în *The Gospel of Luke. The Operation of Heavenly Grace Among Men in the Person of the Lord Jesus Christ*,
Hamer Bay (Christian Truth Publishing) 2022

² Cuvintele „un fiu” sunt scrise cu litere cursive în traducerea King James, ceea ce indică faptul că ele nu se regăsesc în textul grecesc și au fost adăugate de traducători pentru a facilita (după cum credeau ei) înțelegerea pasajului de către cititor. În acest caz, însă, ele nu fac decât să ne împiedice înțelegerea. (Nota redacției: în CSV-Elberfelder nu există această mențiune.)